

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor práce: Veronika Rapošová

Název práce: Vlastnictví a média: srovnání

Autor posudku: Jiří Vinopal

Návrh klasifikace práce: nevyhověla

Základní charakteristika práce

Bakalářská práce má ambice být prací teoreticko-empirickou, uznatelná empirická část však v podstatě chybí.

KONCEPČNÍ STRÁNKA PRÁCE

Má práce jasně formulovaný záměr, cíl, výzkumnou otázku a odpovídají jim závěry?

Autorka se chce zaměřit na vlastnickou strukturu medií (tisku), explicitní výzkumnou otázku však nikde neklade. Jde o čistě deskriptivní zaměření, přičemž návaznost na pojmy jako svoboda, nezávislost nebo objektivita medií, které se jak o důležité začínají jevit v teoretické části, je ponechána na imaginaci čtenáře. Domnívám se, že ani onen jediný cíl, který si klade, totiž popsat vlastnickou strukturu medií, a už vůbec ne provést její porovnání mezi zeměmi nebo sledovat vývoj od roku 1989, autorka nenaplnuje.

Má práce jasně a adekvátně stanovenou metodu a postup řešení?

Nemá, autorka slibuje analýzu struktury vlastnictví, nedefinuje však ani ukazatele, které chce použít, ani zdroje, z nichž je hodlá získat.

Jsou teoretická a empirická část práce vyvážené a vhodně propojené, vytváří text konzistentní celek?

Teoretická a empirická část netvoří konzistentní celek. V teoretické části autorka definuje řadu důležitých aspektů mediálního vlastnictví, resp. jeho dopadu na podobu mediální sféry jako takové i mediálních obsahů, nicméně v empirické části neprovádí systematickou analýzu a tudíž nijak neaplikuje pojmy, koncepty, neřku-li indikátory popisované v části teoretické.

Je text práce a argumentace vystavěna logicky, jasně, srozumitelně? Má práce přehlednou strukturu?

Práce má vcelku jasnou strukturu v teoretické části, empirická část jde úplně jiným směrem, než by čtenář očekával. Závěry se pak nevztahují více-méně ani k jedné z částí.

Hodnocení kvality teoretické části práce (relevance k tématu a záměru práce, šíře a hloubka, vzhled autora do problematiky, samostatnost, originalita zpracování,...).

Teoretická část práce působí poměrně promyšleným dojmem, má jasnou strukturu, výklad je jasný, srozumitelný, bez pasáží, které by působily nadbytečně. Za její hendikep považuji skutečnost, že autorka dlouhé pasáže, často celé podkapitoly, čerpá vždy z jednoho díla (např. Doyle 2002: kap. 3.3, tj. 4 strany textu, nebo Croteau & Hoynes & Milan, c2012: kap. 3.4, tj. 1,5 strany textu; tři citáty z jednoho díla za sebou na str. 17 atd.). Práce tak působí dojmem výpisků. Sice dobře poskládaných do kompaktního celku, nicméně přece jen výpisků; bez vnitřní konfrontace nebo patrného autorčina vzhledu. Faktem je, že autorka pečlivě odkazuje; což ji na jednu stranu omlouvá, na jednu stranu prozrazuje styl práce...

Hodnocení kvality empirické části práce (adekvátnost použitých metod a postupů vzhledem k cíli práce, správnost aplikace metod a postupů, prezentace a interpretace výsledků,...).

Autorka dle mého soudu nepopisuje strukturu vlastnictví medií, což si klade za cíl. Popis struktury medií si představují tak, že:

1. v první řadě se dozvím jaký typ tiskovin v dané zemi vychází (žánrově, geograficky, periodicitou atd.), které jsou nejčtenější tituly, jakou mají čtenost, atd. To vše samozřejmě s využitím standardních pojmů a ukazatelů mediálního prostředí a dokumentováno číselnými údaji reálných dat (v Čechách získatelných např. v rámci Mediaprojektu).
2. bude číselně předvedeno, jak vypadá vlastnictví v podílech titulů, čtenosti, obratu atp., tzn. v podobě skutečné struktury, nikoli v podobě výčtu několika titulů a uvedení jejich vlastníka.
3. budou předvedeny změny této struktury v čase, tzn. co dělají velké fúze, odkupy, opuštění trhu atp. se strukturálními ukazateli prezentovanými výše.
4. jak se tento vývoj odlišuje ve zmiňovaných třech zemích, případně proč.

Nic z toho ovšem autorka neprezentuje, empirická část obsahuje pouze dosti chaotický sled informací o konkrétních titulech, jejich vlastnících, případně změnách vlastnictví. Žádnou klasifikaci, žádný číselný údaj, ani náznak systematické analýzy.

Empirická část práce není vůbec dotažená. Dovedu si představit, že by mohla sloužit jako úvodní rešerše, tj. podklad pro systematickou analýzu, nikoli však jako plnohodnotný výstup prezentovatelný v bakalářské práci. Můj dojem je, že autorka tuto část psala v časovém presu, nebo prostě jen s velmi malým úsilím.

Tuto domněnku zakládám v první řadě na již popisované absenci systematického zpracování empirické části, ve druhé pak na řadě dílčích problémů, kterých si v ní nelze nevšimnout. Namátkou: až těsně před koncem kapitoly o Českém prostředí se čtenář v jedné větě dozvídá, že existují také média vlastněná Jaromírem Soukupem (s. 31); občas se objevují rozporné informace jako např. že Maďarský mediální trh je „...specifický hlavně převahou zahraničních vlastníků médií“ (37), což je informace, kterou se předtím čtenář de facto dozvěděl o trhu Českém i Polském. O tom, že empirická část práce byla šita horkou jehlou svědčí řada překlepů a stylistických prohřešků, které v teoretické části práce prakticky nenalzáme. Pro ukázkou zcela nesrozumitelná zkratka opět na s. 37: „Většina denního tisku tak je v současné době v soukromých rukou (Huber, 2006, s. 62). Pouze Axel Springer, resp. Ringier Axel Springer, a WAZ mají výsadní postavení na trhu. (Benfield & Raffay,

© 2014)“, nebo na s. 39: „Maďarská vláda a politici pohlížejí na domácí tisk, když ne jako na nepřítele, tak alespoň podezřívavě. Neberou jej jako partnera, ale snaží se kritiku ze strany novin potlačit. Ovšem k zahraničním médiím není vztah maďarské vlády jiný (Benfield & Raffay, © 2014).“

Autorka občas nadhodí velmi zajímavou otázku objektivity, resp. důvěry mediím veřejností (např. i v závěru na s. 43). Zcela nelogicky však právě a pouze zde v závěru prezentuje výsledky průzkumu veřejného mínění na toto téma. Bohužel, systematicky se tomuto tématu v práci vůbec nevěnuje, ačkoli je to jistě velmi zajímavé a nepochybuji, že použitelná data by se dala získat i z dalších zemí.

Hodnocení závěrů a diskuse práce (soulad interpretací a závěrů s výsledky empirických analýz, provedení diskuse závěrů, argumentace, zodpovězení výzkumných otázek, naplnění cílů práce).

Diskuse poznatků empirické části zcela chybí, není provedeno žádné systematické propojení s teoretickou částí. Závěry práce proto nutně trpí problémy vyplývajícími z nedostatků empirické části, tzn. nejsou prakticky žádné. To málo, co charakter závěrů má, jako je poslední odstavec na s. 42., pak není podloženo žádnou analýzou, kterou by někde v práci autorka prezentovala.

FORMÁLNÍ ASPEKTY PRÁCE

Hodnocení dodržení kritérií odborného textu (rozsah práce (BP 72-126 tis. znaků, DP 108-162 tis. znaků) citační normy, odkazy, popis datových zdrojů, jasnost odlišení myšlenek autora od převzatých, seznam literatury atd.)

Formální kritéria jsou naplněna.

Hodnocení vhodnosti a úplnosti využití informačních zdrojů (literární prameny, databáze, zahraniční literatura, datové zdroje,...)

Autorka využívá vhodné literární prameny, pouze je kompiluje poněkud nešťastným způsobem. Datové zdroje pro analýzu struktury mediálního vlastnictví nevyužívá žádné.

Hodnocení jazykové, stylistické a grafické úrovně práce (grafická úprava, členění textu, zpracování tabulek, grafů, schémat atp.)

Jazykově i stylisticky je v pořádku teoretická část práce, v empirické se objevuje řada chyb. Grafickou stránku bych posoudil rád, neboť téma práce vybízí k řadě grafických prezentací (schémata vlastnické struktury, grafy sledovanosti, obratu, vlastnických podílů na trhu, vývoje ukazatelů atd.), nicméně zcela absentují...

Další poznámky

Nerozumím větě: „Může dojít ke spoléhání se na úzký okruh tiskových agentur a na omezený počet institucí v hrsti velkých měst coby zdrojů informací, které jsou snadno dostupné a méně drahé.“ (s. 21

Celkové hodnocení práce

Práce má velmi zajímavé téma a poměrně slibně zpracovanou teoretickou část. Bohužel, po ní dochází z hlediska kvality k dramatickému poklesu, který po mém soudu práci jako celek v této podobě zcela znehodnocuje.

Otázky a náměty k obhajobě

S ohledem na hodnocení žádné.

Datum: 26. 8. 2014

Podpis: